

'ไบโออีโคโนมี' พัฒนาอุตสาหกรรมไทย บนมาตรฐานวิชาชีพ

“อุตสาหกรรมเทคโนโลยีชีวภาพ” หรือไบโอเทค เป็น 1 ใน 10 อุตสาหกรรมแห่งอนาคต (New S-Curve) ที่ช่วยส่งเสริมให้ประเทศไทยมีความเข้มแข็งในภาคอุตสาหกรรม ภาคเศรษฐกิจ และภาคสังคม ได้เจริญเติบโตอย่างยั่งยืน ซึ่งเป็นไปตามนโยบายของรัฐบาล ที่ได้มีกรอบนโยบายการพัฒนาเทคโนโลยีชีวภาพของประเทศไทย เป็นผลให้เกิดความก้าวหน้าของเทคโนโลยีชีวภาพของประเทศไทยอย่างมาก

สำหรับการเปลี่ยนแปลงที่เห็นได้ชัดเจนนั่น ได้แก่ การเพิ่มจำนวนของธุรกิจชีวภาพอย่างรวดเร็ว การลงทุนวิจัยด้านเทคโนโลยีชีวภาพของบริษัทที่มีอยู่เดิมและจัด

ตั้งใหม่ การพัฒนาผลิตภัณฑ์และบริการใหม่ๆ จากพื้นฐานที่เข้มแข็งทางการเกษตรและทรัพยากรที่หลากหลายของประเทศไทย

ทั้งนี้ **รศ.กัมปนาท ภักดีกุล** คณบดีคณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล กล่าวว่า เทคโนโลยีชีวภาพเป็นเทคโนโลยีที่สำคัญในการปรับปรุงพันธุ์พืชและสัตว์ให้มีคุณสมบัติตามต้องการ และสามารถเป็นเศรษฐกิจชีวภาพหรือไบโออีโคโนมี (Bioeconomy) ประกอบด้วย การผลิตทรัพยากรหมุนเวียนชีวภาพ (Renewable Biological Resource) ที่สามารถเปลี่ยนเป็นอาหารคน อาหารสัตว์ ผลิตภัณฑ์ชีวภาพ และพลังงานชีวภาพ ผ่านเทคโนโลยีนวัตกรรม

ที่มีประสิทธิภาพจากอุตสาหกรรมเทคโนโลยีชีวภาพ รศ.กัมปนาทกล่าวว่า ปัจจุบันไบโออีโคโนมีสามารถขับเคลื่อนประเทศไทยด้วยการพัฒนาที่เชื่อมโยงกับหลัก **“ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง”** มุ่งเน้นสร้างความเข้มแข็งภายในประเทศ เปลี่ยนความได้เปรียบที่ไทยมีอยู่มากไปสู่การสร้างความสามารถในการแข่งขันที่สูงขึ้นสอดคล้องกับเป้าหมายของประเทศที่ต้องการปรับเปลี่ยนไปสู่ Thailand 4.0 หรือ **“เศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม”** เพื่อให้ประเทศเกิดความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ซึ่งเป็นแนวทางที่จะสร้างโอกาสให้กับอุตสาหกรรมใหม่ นอกจากนี้ ยังสร้างความท้าทายด้านสังคม เศรษฐกิจ

และสิ่งแวดล้อม รวมไปถึงการแก้ปัญหาสภาวะอากาศ การเปลี่ยนแปลงของพลังงาน ความมั่นคงทางอาหาร และการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ

“เทคโนโลยีชีวภาพเป็นเทคโนโลยีสำคัญในการปรับปรุงพันธุ์พืชและสัตว์ให้มีคุณสมบัติตามต้องการ เพิ่มผลผลิตต่อพื้นที่ รวมทั้งการเปลี่ยนวัตถุดิบให้เป็นผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าสูง ประเทศไทยสามารถใช้เทคโนโลยีชีวภาพเพิ่มส่วนแบ่งของสินค้าและผลิตภัณฑ์ในตลาดโลก รวมทั้งรักษาความสามารถในการแข่งขันของเราในสินค้าที่สำคัญ เช่น ข้าว กุ้ง เป็นต้น” รศ.กัมปนาทกล่าว และว่า นอกจากการสร้างความสามารถในการแข่งขันแล้ว ประเทศไทยยังสามารถใช้ศักยภาพของไบโอเทคโนโลยีในการแพทย์เพื่อการพึ่งพาตนเอง และลดการนำเข้ายาและเวชภัณฑ์ ซึ่งในแต่ละปีไทยนำเข้าถึง 24,000 ล้านบาท ในด้านเกษตรกรรมของประเทศ ถ้าไทยไม่นำเทคโนโลยีชีวภาพมาช่วยในด้านการผลิตประเทศไทยก็จะก้าวไปช้ากว่าประเทศอื่นๆ ซึ่งมีผลต่อการแข่งขันในด้านการส่งออกเป็นอย่างมาก

“เช่น กุ้ง หากไม่มีพ่อแม่พันธุ์กุ้งที่ดีจากทะเล ไทยก็ไม่สามารถสู้กับคู่แข่งได้ ประเทศไทยจึงต้องพัฒนาพ่อแม่พันธุ์โดยนำเทคโนโลยีชีวภาพเข้ามาช่วย ส่วนข้าวนั้น การปรับปรุงพันธุ์ข้าวให้มีผลผลิตต่อไร่สูงขึ้น ทนทานต่อสภาพแวดล้อมที่ไม่เหมาะสม เช่น ฝนน้ำท่วมได้มากขึ้น ด้านทานต่อโรค เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเกษตรกรรม และอุตสาหกรรมของประเทศ” รศ.กัมปนาทกล่าว

อย่างไรก็ตาม นพ.พนิต คุรุฑล รองผู้จัดการโครงการจัดทำมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ สาขาอาชีพเทคโนโลยีชีวภาพ กล่าวว่า บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานทางด้านเทคโนโลยีชีวภาพ ในอุตสาหกรรมและหน่วยงานวิจัยต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน ยังขาดแคลนมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพที่สอดคล้องกับสมรรถนะในการปฏิบัติงานทางด้านเทคโนโลยีชีวภาพ จึงจำเป็นต้องมีหน่วยงานภาครัฐและเอกชนจะต้องเร่งดำเนินการกำหนดสมรรถนะ

บุคคล สร้างมาตรฐานอาชีพและเกิดระบบคุณวุฒิวิชาชีพ ภายใต้การผลักดันของสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ พร้อมทั้งสร้างแนวทางการประเมินสมรรถนะบุคคลตามมาตรฐานอาชีพ

“เมื่อคนในอาชีพผ่านการทดสอบสมรรถนะ ก็จะได้รับประกาศนียบัตรคุณวุฒิวิชาชีพและหนังสือรับรองมาตรฐานอาชีพ รับรองสมรรถนะบุคคลตามมาตรฐานอาชีพ โดยการดำเนินการของโครงการได้ร่วมกับผู้เชี่ยวชาญในอาชีพ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับอาชีพดังกล่าว ยกเว้นมาตรฐานอาชีพในหลายด้าน อาทิ นักเทคโนโลยีชีวภาพด้านสิ่งแวดล้อมและพลังงาน นักเทคโนโลยีชีวภาพด้านการเกษตร นักเทคโนโลยีชีวภาพทางการแพทย์ นักเทคโนโลยีชีวภาพอาหาร เป็นต้น” นพ.พนิตกล่าว

ด้าน นายพลีฐ รังสฤษฏ์วุฒิกุล ผู้อำนวยการสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน) กล่าวว่า การผลักดันให้กลุ่มอาชีพจัดทำมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพสาขาวิชาชีพเทคโนโลยีชีวภาพขึ้นนี้ ก็เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้กลุ่มอาชีพมีมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้ประกอบการ มีความเป็นสากลและเหมาะสมกับประเทศไทย

ขณะนี้ การจัดทำมาตรฐานดังกล่าวของสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพได้สำเร็จเสร็จสิ้นแล้ว บุคลากรที่เกี่ยวข้องในอาชีพเทคโนโลยีชีวภาพสามารถเข้าร่วมการทดสอบสมรรถนะเพื่อพัฒนาศักยภาพของตนเองได้ หรือติดตามข้อมูลข่าวสารได้ที่เว็บไซต์ของสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน) www.tpqi.go.th หรือโทร 08-7599-8362